

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/237/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316207506
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2316207506.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci žalobcu: M. Q., nar. X.X.XXXX, bytom M., W. č. XXX, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou BÁNOS s.r.o., so sídlom Galanta, Mierové námestie č. 2, proti žalovanému: V. S., nar. X.X.XXXX, bytom M. č. XXX, v konaní právne zastúpený advokátkou PhDr. JUDr. Jaroslavou Balážiovou, so sídlom Trnava, Dolné Bašty č. 2, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaniach žalobcu aj žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 16. mája 2019, č.k. 15C/191/2016-322, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. **p o t v r d z u j e.**

II. Vo výroku III. napadnutý rozsudok **m e n í t a k, ž e :**

Žalovaný neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu a to tak, že dňa 21.09.2015 na zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce M. sa na adresu žalobcu vyjadril nasledovne:

- v čase keď bol starostom, prišiel o veľký biznis a že pri prácach na Domove opatrovateľskej služby bolo vyfakturovaných 850.000,- Sk za opravu prívodu el. energie

- v dobe, keď bol starostom sa za revíziu jedného hromozvodu platilo 25.000,- Sk

- v období keď bol starostom sa vybuďovalo pod hrádzou 6 stĺpov v cene 280.000,- Sk

- v dobe keď bol starostom boli vybudované 4 stĺpy na novom stavebnom obvode za 200.000,- Sk

Žalovaný je povinný ospravedlniť sa žalobcovi na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce M., ktoré sa bude konať po právoplatnosti rozsudku v nasledovnom znení:

„ Ja V. S. sa touto cestou ospravedlňujem pánovi M. Q., bývalému starostovi Obce M. za nepravdivé výroky o ňom, že :

- v čase keď bol starostom, prišiel o veľký biznis a že pri prácach na Domove opatrovateľskej služby bolo vyfakturovaných 850.000,- Sk za opravu prívodu el. energie

- v dobe, keď bol starostom sa za revíziu jedného hromozvodu platilo 25.000,- Sk

- v období keď bol starostom sa vybuďovalo pod hrádzou 6 stĺpov v cene 280.000,- Sk

- v dobe keď bol starostom boli vybudované 4 stĺpy na novom stavebnom obvode za 200.000,- Sk

ktoré som vyslovil na verejnom zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce M. dňa 21.09.2015.“

Žalovaný je povinný ospravedlniť sa žalobcovi v najbližšom vydaní časopisu Šintavský spravodaj po právoplatnosti rozsudku v nasledovnom znení:

„ Ja V. S. sa touto cestou ospravedlňujem pánovi M. Q., bývalému starostovi Obce M. za nepravdivé výroky o ňom, že :

- v čase keď bol starostom, prišiel o veľký biznis a že pri prácach na Domove opatrovateľskej služby bolo vyfakturovaných 850.000,- Sk za opravu prívodu el. energie

- v dobe, keď bol starostom sa za revíziu jedného hromozvodu platilo 25.000,- Sk

- v období keď bol starostom sa vybuďovalo pod hrádzou 6 stĺpov v cene 280.000,- Sk

- v dobe keď bol starostom boli vybudované 4 stĺpy na novom stavebnom obvode za 200.000,- Sk

- si za kosenie ihriska v dobe pol roka vyfakturoval sumu 80.000,- Sk

- bol načierno napojený na čističku odpadových vôd a 7 rokov používal obecnú elektrinu na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA, spol. s.r.o

ktoré som vyslovil na verejnom zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce M. dňa 21.09.2015.“

III. Vo zvyšnej zamietajúcej časti sa napadnutý rozsudok p o t v r d z u j e.

IV. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie výrokom I. rozhodol, že žalovaný neoprávnenne zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu a to tak, že dňa 21.9.2015 na zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce M. sa na adresu žalobcu vyjadril nasledovne: „si za kosenie ihriska v dobe pol roka vyfakturoval sumu 80 000,- Sk, bol načierno napojený na čističku odpadových vôd a 7 rokov používal obecnú elektrinu na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA, spol. s.r.o.“. Výrokom II. uložil žalovanému povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce M., ktoré sa bude konať po právoplatnosti rozsudku v nasledovnom znení: "Ja V. S. sa touto cestou ospravedlňujem pánovi M. Q. bývalému starostovi Obce M. za nepravdivé výroky o ňom, že: si za kosenie ihriska v dobe pol roka vyfakturoval sumu 80 000,- Sk, bol načierno napojený na čističku odpadových vôd a 7 rokov používal obecnú elektrinu na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA, spol. s.r.o., ktoré som vyslovil na verejnom zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce M. dňa 21.9.2015". Výrokom III. súd potom vo zvyšnej časti žalobu zamietol a výrokom IV. rozhodol, že žiadnej zo strán súd právo na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ust. § 11, § 13 ods. 1 a 2 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vecne dôvodil, že žalobca sa žalobou v znení poslednej pripustenej zmeny domáhal určenia, že žalovaný zasiahol do jeho práva na ochranu osobnosti tým, že na zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce M. dňa 21.9.2015 mal uviesť na adresu žalobcu, že „ v čase keď bol starostom prišiel o veľký biznis a že pri prácach na Domove opatrovateľskej služby bolo vyfakturovaných 850 000,- Sk za opravu prívodu elektrickej energie, v dobe keď bol starostom sa za revíziu jedného hromozvodu platilo 25 000,- Sk, v období keď bol starostom sa vybuďovalo pod hrádzou 6 stĺpov v cene 280 000,- Sk, v dobe keď bol starostom boli vybudované 4 stĺpy na novom stavebnom obvode za minimálne 200 000,- Sk, si za kosenie ihriska v dobe pol roka vyfakturoval sumu 80 000,- Sk, bol na čierno napojený na čističku odpadových vôd a že 7 rokov používal obecnú elektrinu na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA spol. s.r.o.. Podľa tvrdenia žalobcu išlo o výroky nepravdivé a negatívnym spôsobom zasahujúce do jeho osobnostných práv, pričom dôsledok týchto negatívnych výrokov bolo zníženie vážnosti a dôstojnosti žalobcu vo verejnej a taktiež aj v súkromnej sfére, preto žalobca žiadal za tieto nepravdivé výroky ospravedlnenie a to jednak ústne na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce M. ako aj v najbližšom vydaní časopisu Šintavský spravodaj a prostredníctvom internetového spravodajstva sereďOnline.sk., tiež žiadal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 500,- Eur. Žalovaný považoval

prednesené výroky za adekvátnu kritiku žalobcu za jeho pôsobenie počas výkonu funkcie starostu, kedy zároveň podnikal ako živnostník a vykonával pre obec práce a výkony bez verejnej súťaže a prieskumu trhu.

3. Súd prvej inštancie mal v konaní preukázané, že dňa 21.9.2015 prebehlo v Obci M. zasadnutie obecného zastupiteľstva, ktoré ako vtedajší starosta obce viedol žalovaný a ako verejnou sa na tomto zasadnutí zúčastnil aj žalobca. Počas zasadnutia obecného zastupiteľstva došlo v niekoľkých prípadoch k verbálnej konfrontácii medzi žalobcom a žalovaným, v rámci ktorej žalovaný skutočne uviedol v žalobe označené výroky. Súd však vzhľadom na obrazový a zvukový záznam z uvedeného zasadnutia zistil, že počas predmetného zasadnutia obecného zastupiteľstva vládla konfrontačná atmosféra, v rámci ktorej aj sám žalobca niekoľkokrát verbálne atakoval žalovaného a to napr.: v čase 00:16:11 výkrikom „Ty si taký blbec“ . Niekoľkokrát žalobca žalovaného obvinil z klamstva a to napr. v čase 00:16:53 slovami „Prestaň klamať“ , v čase 00:16:59 „Kedy sa vyspovedáš z tých klamstiev“. Opakovane v čase 00:23:25, v čase 02:06:34 žalobca žalovaného taktiež niekoľkokrát obvinil z toho, že sa mu neušla LODENICA, že mal záujem urobiť podvod a že sa budú rozťahovať k LODENICI. Z výpovede svedka Ing. J. K. súd zistil, že v roku 2010 (niekedy v mesiacoch november alebo december 2010) prechádzala spoločnosť LODENICA s.r.o. k inému dodávateľovi elektrickej energie, pričom v dôsledku administratívnej chyby došlo k tomu, že uvedená spoločnosť bola odpojená od elektrickej energie v jednom zo svojich odberných miest, kedy po odpojení zostala spoločnosť úplne bez elektrickej energie, možným riešením bolo napojenie na iné odberné miesto zameraním spotreby za účelom zabezpečenia dodávok elektrickej energie, pričom od 1.1.2011 podľa vedomostí svedka už existuje riadny záznam o odbere elektrickej energie z pôvodne odpojeného miesta. Z výpovede svedkyne Q. C., zamestnankyne Obce M. v pozícii účtovníčky súd zistil, že počas obdobia keď bol starostom obce žalobca, vykonávala všetky elektrikárske, stavebné a prípravné práce, ktoré boli potrebné na zariadeniach obce spoločnosť ELMOS (správne podnikateľ M. Q. - ELMOS), práce boli zadávané starostom obce a o potrebe ich vykonania rozhodol taktiež starosta, ktorým bol v tom čase žalobca, svedkyňa tiež potvrdila, že v mesiaci november 2010 za ňou prišiel žalobca, ktorý bol vo funkcii starostu s tým, že jeho spoločnosť LODENICA bola odpojená od elektrickej energie, a že sa napojil na odberné miesto obce a uviedol jej, že rozdiel v odbere energií zaplatí, pričom vystavenú faktúru žalobca skutočne zaplatil. Z výpovede svedka Q. N. súd zistil, že pred voľbami do VÚC svedok roznášal pre žalobcu letáky, dopyčul sa informácie, že žalobca je podvodník, a že mal okrádať Obec M., ktoré informácie mal počuť v pohostinstve v Obci M. ako aj v susednej Obci M.. Svedok Q. C. (ktorý do roku 2017 bol zamestnancom Obce M. v pozícii strojníka čističky odpadových vôd) súdu potvrdil, že v jednom prípade keď ráno prišiel do práce zistil, že elektromer na odbernom mieste v čističke sa točil, avšak žiadne čerpadlá nešli a keď to oznámil starostovi tento sa smial, nevie ale, akým spôsobom bola celá situácia vyriešená. Svedok nemal vedomosť, že by LODENICA bola napojená na rozvody obce po dobu 7 rokov. Súd sa oboznámil s faktúrami vystavenými obci podnikateľským subjektom M. Q. - ELMOS v období od 30.12.2002 do 26.12.2010, počas ktorého vykonával funkciu starostu Obce M. žalobca, ktorými zistil, že celkovo v uvedenom období bolo zo strany Obce M. vyplatených žalobcovi 900 566,30 Sk, teda 29 893,32 Eur, do ktorej sumy súd nezapočítal úhrady, ktoré obdržal žalobca od Obce M. za faktúry splatné ešte predtým, než žalobca nastúpil do funkcie starostu.

4. Súd dôvodil, že predpokladom priznania súdnej ochrany osobnostných práv pred neoprávneným zásahom je preukázanie zásahu, ktorý spočíva v sprístupnení a verejnom prezentovaní nepravdivých informácií o fyzickej osobe, ktorej následkom je alebo môže byť zníženie vážnosti fyzickej osoby v jej verejnom, spoločenskom a súkromnom živote. V prejednávanej spore bol súd toho názoru, že žalovaný za vyššie opísaných okolností uviedol nepravdivé informácie, ktoré boli spôsobilé znížiť vážnosť žalobcu ako bývalého starostu. Tieto boli obsiahnuté vo vyjadreniach žalovaného, že žalobca v čase keď bol starosta, fakturoval Obci M. v období pol roka sumu 80 000,- Sk, ktorú informáciu vyhodnotil súd ako nepravdivú, pretože zo žiadneho listinného dôkazu ani svedeckej výpovede nevyplývalo, že žalobca ako fyzická osoba - podnikateľ fakturoval Obci M. za kosenie ihriska. Tieto úkony Obci fakturovala spoločnosť LODENICA s.r.o., čo nie je subjekt totožný s osobou žalobcu a to aj napriek tomu, že žalobca mal alebo má v tejto spoločnosti majetkovú účasť. Ide teda o informáciu nepravdivú, majúcu navodiť dojem, že žalobca v čase výkonu funkcie starostu neefektívne nakladal s majetkom obce. Rovnakým spôsobom súd vyhodnotil aj informáciu, že žalobca mal po dobu 7 rokov na čierno odoberať elektrickú energiu z rozvodov obce, za účelom prevádzkovania svojich podnikateľských aktivít. Nepravdivosť tejto informácie bola preukázaná svedeckými výpoveďami, z ktorých vyplývalo, že síce došlo k napojeniu spoločnosti LODENICA s.r.o. na rozvody obce, avšak išlo o výnimočnú situáciu, ktorá vznikla pri zmene

dodávateľa elektrickej energie. Nebolo preukázané, že by táto situácia trvala 7 rokov, ba práve naopak bolo preukázané, že spoločnosť LODENICA s.r.o. faktúru za zistený odber Obci M. uhradila. Aj tu išlo o preukázateľne nepravdivú informáciu, ktorá mala opäť navodiť dojem, že žalobca v každom prípade zabezpečoval seba a spriazneným subjektom neoprávnené výhody.

5. Čo sa týka ostatných výrokov, tieto podľa názoru súdu nie je možné hodnotiť izolovane, ale je potrebné ich vyhodnotiť s prihliadnutím na miesto, kontext a atmosféru v mieste a v čase, kde tieto informácie a výroky odzneli. Súd vzal do úvahy, že výroky odzneli v napätej atmosfére, ku ktorej výrazným, ba dokonca až prevažným spôsobom prispel sám žalobca a to práve svojimi nevyberanými verbálnymi atakmi na žalovaného, v ktorých ho nazýval klamárom, uvádzal, že žalovaný chystal podvod a narážal aj na jeho vierovyznanie. Z celkového kontextu a obsahu týchto výrokov dospel súd k názoru, že smerovali k poukázaniu na to, že žalobca ako starosta obce síce zákonným, avšak neštandardným spôsobom v mene obce objednával sám u seba ako podnikateľského subjektu realizáciu rôznych prác a výkonov. Žalovaný vo svojich vyjadreniach hodnotil činnosť žalobcu v období výkonu funkcie starostu obce, a keďže žalobca bol a je naďalej politicky činný, je možné tieto vyjadrenia považovať za súčasť politického boja, ktorého účastníci sú povinní strpieť vyššiu mieru dohľadu a kritickejšie niekedy až hyperbolicky zvýšené hodnotenie ich krokov. Výroky smerované na osobu žalobcu neboli hodnotením jeho ako fyzickej osoby ale jeho ako osoby, ktorá zastávala v Obci M. od 30.12.2002 do 26.12.2010 funkciu starostu obce, kedy činnosť žalobcu ako starostu obce podliehala zvýšenej kontrole, takže za uvedené obdobie musí podľa názoru súdu žalobca zniesť väčšiu mieru kritiky. Súd sa nemohol stotožniť v tejto časti s obranou a argumentáciou žalobcu, že svojim konaním ktorým na jednej strane ako starosta obce rozhodoval o potrebe vykonávania prác a na druhej strane ich sám u seba ako podnikateľského subjektu objednával, žalobca žiadny zákon neporušil. Súd prezentoval ten názor, že pre fungovanie vzťahov v oblasti samosprávy verejného, politického a spoločenského života nie je postačujúce vzťahy regulovať a dodržiavať iba znenie zákona, ale je tieto vzťahy potrebné realizovať aj pri rešpektovaní dobrých mravov, etiky a morálky, v opačnom prípade môže dochádzať k strate záujmu občanov o správu verejných vecí a k celkovej strate dôvery v demokratické princípy. Hoci teda žalobca svojim konaním neporušil žiadne ustanovenie zákona, konal počas výkonu funkcie starostu neštandardne a nie úplne v súlade s dobrými mravmi, čo samo o sebe mohlo spôsobiť a bolo spôsobilé navodiť dojem, že nespravuje veci verejné v súlade so záujmami obce. Samotné konanie žalobcu bolo teda tým, čo mohlo znížiť jeho dôveru v spoločnosti, zároveň výroky prezentované žalovaným neboli výroky a priori nepravdivými. Preto súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a uložil žalovanému povinnosť sa za nepravdivé výroky ospravedlniť rovnakou formou, akou došlo k neoprávnenému zásahu. Súd zamietol žalobu aj v časti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ako nedôvodnú a to vzhľadom na intenzitu a obsah nepravdivých výrokov majúca za to, že samotné ospravedlnenie na odstránenie následkov neoprávnených zásahov postačovalo. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obe strany sporu.

7. Žalobca sa odvolal čo do zvyškového zamietnutia žaloby (výrok III.) a závislého výroku IV. a to z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Mal za to, že ani ostatné výroky, ktoré súd zamietol, nie sú pravdivé a aj tieto zasahujú do práva na ochranu osobnosti žalobcu a ich následkom je znížená vážnosť u občanov, poukazuje tiež na rozhodnutie R 103/1967. Súd ich nemal hodnotiť izolovane ale s prihliadnutím na miesto, kontext a atmosféru kde odzneli. Žalobca nesúhlasí s názorom súdu, že k napätej atmosfére výrazným, dokonca prevažným spôsobom prispel žalobca. Poukazuje na § 3 ods. 2 písm. c) zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého má obyvateľ obce právo zúčastňovať sa na zhromaždeniach obyvateľov obce, zasadnutiach obecného zastupiteľstva a vyjadrovať na nich svoj názor, preto akékoľvek výroky uvedené na obecnom zastupiteľstve sú len uplatňovaním práva na prejavenie názoru. Aj keď na obecnom zasadnutí odzneli hádky a atmosféra bola napätá, ide tu o nepravdivosť skutkových tvrdení, ktoré žalovaný nijakým spôsobom v konaní nevyvrátil. Treba starostlivo rozlišovať fakty a hodnotiace úsudky. Je teda treba rozlišovať, či vyjadrenie žalovaného bolo konštatovanie určitej objektívnej skutočnosti, alebo či išlo o subjektívny názor, príp. postoj. Žalovaný mal preukázať, že tvrdenia, ktoré uviedol, sú pravdivé a posudzovanie, za akých okolností došlo k tomu, že tieto nepravdivé tvrdenia odzneli na obecnom zastupiteľstve dňa 21.9.2015 je irelevantné. Žalobca namietal výrok žalovaného podľa ktorého žalobca si vyfaktoval 850.000,- Sk za opravu prívodu elektrickej energie na Domove opatrovateľskej služby, ktorú žalobca nevykonal, čo však súd vôbec neskúmal a žalovaný nepredložil žiaden dôkaz. Predložené faktúry, ktoré boli spočítané a

zosumarizované, nemali s jeho uvedeným výrokom nič spoločné. Všetky práce vykonané firmou M. Q. - ELMOS, boli pritom vykonané v súlade s platnou právnou úpravou. Ani výrok, že za revíziu jedného bleskozvodu sa platilo 25.000,- Sk, sa podľa žalobcu nezakladá na pravde, nakoľko sa jednalo o bleskozvody celého areálu školy a to bolo spolu 16 bleskozvodov. Rovnako nie je pravdou, že 6 stĺpov pod hrádzou stálo 280.000,- Sk, pretože tých stĺpov s osvetlením je 9 a v súvislosti s nimi bolo riadne výberové konanie, ktorého cena je 250.000,- Sk. Ani ďalší výrok „keď bol starostom, boli vybudované 4 stĺpy na novom stavebnom obvode za 200.000,- Sk“, sa nezakladá na pravde, pretože nesedí ani cena, ani počet stĺpov. Dokonca objednávka na vykonanie diela bola daná ďaleko skôr, ako sa žalobca stal starostom. Nepravdivý je aj výrok žalovaného o kosení ihriska za 80.000,- Sk pol roka. Kosenie ihriska žalobca realizoval po odchode resp. výpovedi dovtedajšej firmy Footbal Planet a bolo nutné urýchlene riešiť situáciu v plnej sezóne, pričom cena za služby zostala nezmenená, za pokosenie jedného ihriska 1.000,- Sk až do ukončenia prác a celkovo to bolo cca 24.000,- Sk. Nepravdivý bol aj výrok o „7 rokov používaní obecnej elektriny“. V tomto prípade nešlo o adekvátnu kritiku zo strany žalovaného, nakoľko svoje výroky predniesol po šiestich rokoch bez toho, aby reagoval na nejaký podnet. Tieto nepravdivé výroky typu, ako žalobca zadĺžil obec (hoci vedel, že to nie je pravda) vyslovoval vždy na každej schôdzi, pri každej príležitosti bez možnosti reagovania na ne. Pritom žalovaný počas celej doby, keď bol žalobca starostom, bol poslancom OZ a bol informovaný o všetkých aktivitách a dianí v obci, a pokiaľ mal pochybnosti, bolo jeho povinnosťou reagovať ihneď a riešiť ich a nie až po rokoch začať diskreditačnú kampaň. V konfrontačnej atmosfére akú zistil súd, sa niesli všetky schôdze, pretože predsedajúci (žalovaný) na každej schôdzi vyvolal takúto atmosféru svojimi výrokmami a polopravdami. Žalobca toto sústavné očierňovanie riešil aj trestnými oznámeniami na políciu, ktorá ho však odmietla, pretože žalovaný výroky poprel a keďže neboli uvedené ani v zápisnici, vyšetrovateľ to ďalej neriešil. V konečnom dôsledku samotný súd konštatoval, že žalobca samedopustil žiadneho nezákonného postupu a že ani nevyprovokoval potrebu u žalovaného reagovať stále sa opakujúcimi klamstvami. Žalobca sa už dlhé roky nepodieľa na výkone verejnej moci, hoci bol verejne činnou osobou a príčinou toho je skutočnosť, že žalovaný o ňom na obecnom zastupiteľstve dňa 21.9.2015 uviedol skutočnosti, ktoré znížili jeho vážnosť v očiach občanov obce a už nemohol zostať verejne činnou osobou. Ak mal súd za to, že výroky boli vyslovené v súvislosti s politickou činnosťou žalobcu, potom mal žalovaný konfrontovať žalobcu v čase, keď zastával funkciu starostu obce. Výroky žalovaného prekročili hranice a neoprávnene zasiahli do osobnosti žalobcu, ide o prípad hanobiacej kritiky kedy namiesto vecného vypořádania sa s určitým problémom stojí v popredí urážanie iného. Keďže zo strany žalobcu neboli v tom čase vyvíjané žiadne politické aktivity nemohlo ísť o súčasť politického boja. Odvolateľ nesúhlasí ani s názorom súdu, že neboli splnené podmienky pre priznanie nemajetkovej ujmy, naopak intenzita difamujúcich tvrdení žalovaného je značná, mala za následok celkové negatívne vnímanie žalobcu v spoločnosti, predmetný záznam zo zasadnutie je naďalej verejne dostupný prostredníctvom internetu, odstrániteľnosť následkov zásahu je obtiažna, dôstojnosť a vážnosť žalobcu v spoločnosti bola v značnej miere znížená a preto samotné ospravedlnenie nepovažuje za postačujúce, odvolateľ v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 Cdo 89/97 z 28.4.1998, podľa ktorého pri určení výšky súd musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, tu ide najmä o tú okolnosť, že nepravdivé tvrdenia žalovaného boli vyslovené na obecnom zastupiteľstve a uvádzal ich vždy na každej schôdzi, pri každej príležitosti, bez možnosti reagovania na ne. Navrhol preto, aby odvolací súd v zamietajúcej časti rozsudok zmenil a žalobe vyhovel.

8. Žalovaný v podanom odvolaní napadol všetky vyhovujúce výroky, mal za to, že v prípade všetkých vyjadrení žalovaného išlo o výroky prednesené v rámci kritiky žalobcu ako komunálneho politika, politického rivala, bývalého starostu a týkali sa výlučne spôsobu jeho mandátu a hospodárenia obce, t.j. objektom boli veci verejné, preto je žalobca povinný akceptovať kritiku v oveľa širšom rozsahu a výroky je nutné brať s určitým nadhľadom a to aj v prípade, ak sú nadnesené, kritické či dokonca šokujúce a provokatívne. Rozhodnutie vo výroku II. považuje odvolateľ za nesprávne a nespravodlivé. Formuláciu „si za kosenie ihriska v dobe pol roka vyfakturoval sumu 80 000,-Sk“ žalovaný vôbec nepoužil, doslovne povedal, že „za jedno kosenie, polročné kosenie trávniku zobrať 80 000,-Sk, čo ale žalovaný nesmeroval ani na dodávateľa služieb spoločnosť LODENICA ani na fyzickú osobu žalobcu ako spoločníka spoločnosti LODENICA ale výlučne na pána Q. ako starostu, a týmto výrokom oznamoval nesúhlasný postoj k tomu, že z obecných zdrojov zobrať uvedenú sumu. Súd nesprávne tento výrok vyhodnotil, nakoľko žalovaný vôbec nepoužil formuláciu, z ktorej by bolo možné vyvodit' záver, že pán Q. ako fyzická osoba, v postavení dodávateľa služby, uvedenú sumu vyfakturoval obci, keď z celého prejavu je naopak nepochybné, že aj na tomto mieste žalovaný kritizuje prakticky žalobcu ako starostu, ktorý rozhodol z pozície výkonu jeho funkcie o subdodávateľskom zabezpečení kosenia pre obec, a že ako starosta

sám rozhodol o tom, že z obecného rozpočtu sa bude za túto službu platiť a to ním samým vybranej firme, v ktorej mal majetkové záujmy. Formuláciu „za jedno kosenie zobrať 80 000,- Sk“ je potrebné chápať ako kritiku činnosti predchádzajúceho starostu, ktorý z obecných prostriedkov zobrať 80.000,- Sk a určil, že tieto budú zaplatené subdodávateľovi, teda vlastne samému sebe, resp. spoločnosti, kde bol spoločníkom. Žalovaný žiadnym spôsobom neriešil fakturáciu platby a túto transakciu z pohľadu dodávateľa služby ale výlučne sa zameril na kritiku platby z pohľadu obce. Nepovedal nič o tom, kto si akú sumu vyfakturoval, povedal iba koľko zobrať bývalý starosta z obecných peňazí na kosenie, čo žalovaný považuje za legitímny spôsob upozornenia na netransparentnú prax v hospodárení obce v minulom období. Výraz „vyfakturoval“ žalovaným použitý nebol a tento detail nasmeroval súd k úplne nesprávnemu chápaniu vyjadrení žalovaného, a záver súdu v tejto časti je teda nesprávny. Pokiaľ ide o druhý výrok, ktorý vyhodnotil súd ako zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu, tento podľa názoru žalovaného treba rozdeliť na dve časti a to, že „bol načierno napojený na čističku odpadových vôd“ a druhá časť „7 rokov používal obecnú elektrinu na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA, spol. s r.o.“. Pokiaľ ide o prvú časť výroku, treba vziať do úvahy aj skutočnosť, že uvedené poznatky o napojení spoločnosti LODENICA bez vedomia obce, mal žalovaný od zodpovedných zamestnancov obce pána C. - elektrikára a pani C. - účtovníčky, čo vyplynulo aj z ich svedeckých výpovedí, zároveň toto potvrdili zástupcovia spoločnosti LODENICA (pani C.) na obecnom zastupiteľstve Obce M. konanom dňa 22.4.2013, ktorá skutočnosť je zaznamenaná v zápisnici zo zastupiteľstva, čo súd do úvahy nezobral, okrem toho samotný žalobca potvrdil, že spoločnosť LODENICA bola napojená na obecné rozvody na základe jeho rozhodnutia. Zo svedeckého dokazovania vyplynulo, že informáciu o napojení LODENICE na obecnú elektrinu pripustil žalobca až potom, čo došlo k zisteniu jeho odberu a aj fakturácia bola realizovaná až následne. Žalovaný preto nemal a ani nemohol mať pochybnosti o racionálnom základe svojich tvrdení ohľadom odberu elektrickej energie. Žalovaný pripúšťa, že pokiaľ ide o druhú časť výroku týkajúceho sa odberu elektrickej energie, vybočil zo známych faktov, avšak z celej atmosféry a kontextu jeho vyjadrení je úplne jasné, že sa jednalo v tomto prípade o určitú iróniu a hyperbolu, ktorú použil evidentne ako náznak možného dôsledku netransparentnosti a spôsobov hospodárenia zaužívaných pri riadení obce v čase, kedy bol starostom žalobca. Takto to aj bolo vnímané celým publikom diskusie na obecnom zastupiteľstve, ktoré počulo nielen izolované výroky žalovaného ale aj všetky výroky žalobcu od pani C., ktorá okrem iného napr. na túto časť prejavu žalovaného reagovala tak, že nie 7 ale 12 rokov používali obecnú elektrinu. Tieto skutočnosti žalovaný považuje za rozhodujúce pre posúdenie možného excesu a priznanie potreby zvýšenej ochrany osobnostných práv žalobcu na úkor jeho práva na slobodu prejavu a informovanie verejnosti. Poukázal na mimoriadne napätú konfrontačnú atmosféru počas priebehu zastupiteľstva, ktorú prevažne vytváral žalobca so svojou dcérou pani C., výroky žalovaného boli vždy len vyprovokovanou reakciou na agresívne ataky a hanlivé vyjadrenia žalobcu z pléna zastupiteľstva a vôbec neboli spôsobilé zasiahnuť do cti, dôstojnosti a dobrého mena žalobcu. Práve sám žalobca opakovane zasahoval do práv žalovaného a svojím správaním a sebaaprezentáciou sám svoju česť a meno v očiach spoluobčanov značne zdevalvoval, čo je zrejmé už z priebehu samotného zastupiteľstva podľa reakcií ďalších občanov zapojených do diskusie, ktorí tiež boli objektami útokov a vyhrážok od pána Q. (ktorý ich slovne napádal napr. zavri hubu, chceš sa dostať do problému a pod.) ako aj z vyjadrenia poslankyne a pani M., ktorá žiadala žalobcu a jeho dcéru, aby prestal s tým, že už sa ich dosť naurážal. Žalovaný tiež považuje konanie žalobcu, ktorý sám inicioval v priebehu zastupiteľstva hádky a vzájomné slovné prekárание, cielené urážky a hanlivé útoky na osobu pána S., ako aj iných občanov, zamerané výlučne na vyprovokovanie žalovaného, a následné domáhanie sa ochrany osobnosti, za konanie odporujúce dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 OZ. Priznanie akejkoľvek ochrany osobnostných práv žalobcu pri dôslednom zvážení všetkých okolností považuje žalovaný za absurdné, nakoľko by tým fakticky narušil jednu zo základných zásad spravodlivosti a to, že z bezprávia nemôže vzniknúť právo. Navrhol preto napadnutý rozsudok zmeniť a návrh žalobcu v celosti zamietnuť.

9. K podanému odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že jeho vyjadrenia boli prednesené na činnosť žalobcu ako komunálneho politika, pretože v čase výrokov nevykonával už komunálnu politiku takmer 6 rokov. Žalovaný mal kritiku a námietky na činnosť starostu predniesť v čase, keď pôsobil ako poslanec obecného zastupiteľstva počas funkčného obdobia žalobcu ako starostu a nie až po rokoch. Ak išlo o útok na politického rivala, boli cielené a vyslovené zámerne s plným vedomím žalovaného o ich nepravdivosti a s cieľom diskreditovať a znevážiť osobu žalobcu ako takú. Navyše vo svojich tvrdeniach zavádza súd. Ako poslanec vedel, že ihrisko kosila firma Football Planet a za akú cenu a tiež vedel, že uvedená firma vypovedala zmluvu uprostred sezóny z dôvodu, že cena za kosenie je pre nich nerentabilná a preto bolo dané súhlasné stanovisko poslancov teda i žalovaného (nie je pravda, že o tom rozhodol žalobca), aby sa tieto služby objednali u firmy

LODENICA spol. s r.o., ktorá mala k dispozícii potrebnú techniku a súhlasila s totožnou cenou. Tiež žalobca namieta snahu žalovaného o rozdelenie druhého výroku na dve časti. Žalovaný tvrdil, že žalobca bol načierno napojený na obecnú elektriku a že 7 rokov kradol obecnú elektriku na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA spol. s r.o., avšak o napojení v trvaní jedného mesiaca vedela ekonómka pani C., ktorá zapisovala stav elektromera v čase napojenia i odpojenia odberu a vystavila refakturačnú faktúru spoločnosti LODENICA spol. s r.o. a samozrejme, že fakturácia sa mohla uskutočniť až po odpise stavu elektromera po odpojení zariadenia, kedy spoločnosť LODENICA spol. s r.o. faktúru následne okamžite uhradila. Tiež nie je pravdivý výrok o napojení bez vedomia obce, nakoľko v tom čase starosta obce žalobca ako štatutár, dal osobne súhlas na takéto riešenie a zároveň oznámil ekonómke obce spôsob a zabezpečenie podkladov na vysporiadanie spotrebovanej elektrickej energie. To, že pani C. potvrdila pripojenie sa na rozvod obce, ako aj dôvod prečo sa tak stalo, vychádzalo z potreby vysvetliť dôvod ale aj povedať, že nič nebolo napojené načierno, pretože žalovaný stále tvrdil, že uvedená spoločnosť kradla elektriku, hoci na to nemal žiaden dôkaz. Je pravda, že ekonómku pani C. informoval žalobca na druhý deň ráno, lebo napojenie sa uskutočnilo v neskorych hodinách a pán C. to ráno automaticky zistil, keď prišiel na pracovisko. Tvrdenie žalovaného o 7 rokoch napojenia na elektriku obce preto neobstojí, lebo pán C. okamžite zistil pripojenie iného odberu a to dovtedy ani potom neexistovalo. Žalovaný teda dobre vedel, že nehovorí pravdu. Nie je pravdou, že by žalobca sám spôsobil, že sa mohol javiť v očiach sledujúcej verejnosti ako osoba, ktorá sa chová v rozpore so všeobecnými normami slušného správania, rešpektu a úcty a že by on sám svoju osobnosť znevažoval. Žalobca nezasahoval do práv žalovaného ako predsedajúceho pri vedení schôdze obecného zastupiteľstva ale svojimi výrokmami iba reagoval a bránil sa jeho klamstvám, ohováraniam a polopravdám, ktorými útočil alebo používal na jeho diskreditáciu a zároveň mu neumožnil sa akýmkoľvek spôsobom vyjadriť. Zrejme to je z citácie listu, ktorý prečítal tak, ako to jemu vyhovovalo, čo bolo zrejme jednou z príčin, prečo sa pani C. hlásila o možnosť prečítať uvedený list od slova do slova a keď ju ignorovali, riešila to tak, ako vidieť zo záznamu. Atmosféra počas schôdzy je výsledkom predsedajúceho. Pokiaľ by nebol od začiatku klamal, mohol sa vyhnúť konfrontačnému tónu. Na záver vystúpenia žalovaného na obecnom zasadnutí dňa 21.9.2015 po prednesení všetkých jeho sporných výrokov s roztrhanými rukami žalovaný konštatuje „toto všetko je pravda, čo som povedal“, avšak túto pravdu nepreukázal. Pokiaľ ide o namietané dobré mravy, ani korektív dobrých mravov nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprímerane oslabovať subjektívne práva účastníkov vyplývajúce z právnych noriem. Na podporu tvrdení žalobca uvádza aj rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 20.4.2004 sp.zn. 32 Odo 1047/2003.

10. Žalovaný k odvolaniu žalobcu uviedol, že rozhodnutie v časti napadnutej odvolaním žalobcu je podľa neho správne, zákonné a spravodlivé. Zotrvával na svojej právnej argumentácii a svojich tvrdeniach prezentovaných v priebehu súdneho konania. Pokiaľ žalobca v odvolaní uviedol, že „súd konštatoval, že žalobca sa nedopustil žiadneho nezákonného postupu“ a ani „nevyprovokoval potrebu žalovaného reagovať stále sa opakujúcimi klamstvami“ potom žalovaný uvádza, že nie je jasné, na základe čoho žalobca k uvedeným záverom dospel, nakoľko toto konštatovanie nie je obsahom predmetného rozsudku, práve naopak, v odôvodnení prvoinštančný súd okrem iného uviedol, že výroky odzneli v napätej atmosfére, ku ktorej výrazným ba dokonca až prevažným spôsobom prispel sám žalobca a to práve svojimi nevyberanými verbálnymi atakmi na žalovaného (bod 19 odôvodnenia). Žalovaný nesúhlasí ani s ďalšími tvrdeniami žalobcu nakoľko tieto nezodpovedajú argumentácii súdu. Tvrdenie žalobcu, že žalovaný svoje výroky predniesol bez toho, aby reagoval na nejaký podnet, je v príkrom rozpore s výsledkami dokazovania berúc do úvahy celý priebeh obecného zastupiteľstva. Navrhol, aby súd odvolaniu žalobcu nevyhovel.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podali včas oprávnené osoby (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), vzhľadom k potrebe zopakovania dokazovania nariadil v zmysle § 385 ods. 1 vo veci pojednávanie, na ktorom súc viazaný dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP) prejednal vzhľadom na rozsah podaných odvolaní celú vec (§ 379 CSP), a po zopakovaní dokazovania dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zmeniť. Odvolací súd vykonaním dokazovania v potrebnom rozsahu dospel k skutkovému stavu zistenému odlišne od stavu zisteného prvoinštančným súdom, tvoriacemu podklad pre odlišné právne závery.

12. Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na obsah podaných odvolaní je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu. Predmetom sporu je žaloba žalobcu, ktorou

žiadal výrokom I. rozhodnúť, že žalovaný neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu, a to tým, že sa na jeho adresu vyjadril nasledovne:

- v čase keď bol starostom prišiel o veľký biznis, a že pri prácach na Domove opatrovateľskej služby bolo vyfakturovaných 850.000,- Sk za opravu prívodu elektrickej energie,
- v dobe, keď bol starostom, sa za revíziu jedného hromozvodu platilo 25.000,- Sk,
- v období, keď bol starostom, sa vybuďovalo pod hrádzou 6 stĺpov v cene 280.000,- Sk,
- v dobe, keď bol starostom boli vybudované 4 stĺpy na novom stavebnom obvode za minimálne 200.000,- Sk,
- si za kosenie ihriska v dobe pol roka, vyfakturoval sumu 80.000,- Sk,
- bol načierno napojený na čističku odpadových vôd, a že 7 rokov používal obecnú elektrinu na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA, spol. s r.o.

Výrokom II. žiadal uložiť žalovanému povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva obce M. od právoplatnosti rozsudku, a to v tomto znení: „Ja V. S. sa touto cestou ospravedlňujem pánovi M. Q., bývalému starostovi obce M., za nepravdivé výroky o ňom a to, že - v čase keď bol starostom prišiel o veľký biznis, a že pri prácach na Domove opatrovateľskej služby bolo vyfakturovaných 850.000,- Sk za opravu prívodu elektrickej energie, - v dobe, keď bol starostom, sa za revíziu jedného hromozvodu platilo 25.000,- Sk, - v období, keď bol starostom, sa vybuďovalo pod hrádzou 6 stĺpov v cene 280.000,- Sk, - v dobe, keď bol starostom boli vybudované 4 stĺpy na novom stavebnom obvode za minimálne 200.000,- Sk, - si za kosenie ihriska v dobe pol roka, vyfakturoval sumu 80.000,- Sk, - bol načierno napojený na čističku odpadových vôd, a že 7 rokov používal obecnú elektrinu na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA, spol. s r.o., vyslovené na verejnom zasadnutí obecného zastupiteľstva v obci M. zo dňa 21.9.2015. Tieto nepravdivé výroky znamenali značný zásah do ochrany osobnosti pána M. Q.“

Výrokom III. žiadal uložiť žalovanému povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi v najbližšom vydaní časopisu Šintavský spravodaj od právoplatnosti rozsudku, a to v tomto znení: „Ja V. S. sa touto cestou ospravedlňujem pánovi M. Q., bývalému starostovi obce M., za nepravdivé výroky o ňom a to, že - v čase keď bol starostom prišiel o veľký biznis, a že pri prácach na Domove opatrovateľskej služby bolo vyfakturovaných 850.000,- Sk za opravu prívodu elektrickej energie, - v dobe, keď bol starostom, sa za revíziu jedného hromozvodu platilo 25.000,- Sk, v období, keď bol starostom, sa vybuďovalo pod hrádzou 6 stĺpov v cene 280.000,- Sk, - v dobe, keď bol starostom boli vybudované 4 stĺpy na novom stavebnom obvode za minimálne 200.000,- Sk, -si za kosenie ihriska v dobe pol roka, vyfakturoval sumu 80.000,- Sk, - bol načierno napojený na čističku odpadových vôd, a že 7 rokov používal obecnú elektrinu na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA, spol. s r.o., vyslovené na verejnom zasadnutí obecného zastupiteľstva v obci M. zo dňa 21.9.2015. Tieto nepravdivé výroky znamenali značný zásah do ochrany osobnosti pána M. Q.“

Výrokom IV. žiadal uložiť žalovanému povinnosť ospravedlniť sa do 5 dní od právoplatnosti rozsudku prostredníctvom internetového spravodaja SeredOnline v tomto znení: „Ja V. S. sa touto cestou ospravedlňujem pánovi M. Q., bývalému starostovi obce M., za nepravdivé výroky o ňom a to, že - v čase keď bol starostom prišiel o veľký biznis, a že pri prácach na Domove opatrovateľskej služby bolo vyfakturovaných 850.000,- Sk za opravu prívodu elektrickej energie, - v dobe, keď bol starostom, sa za revíziu jedného hromozvodu platilo 25.000,- Sk, v období, keď bol starostom, sa vybuďovalo pod hrádzou 6 stĺpov v cene 280.000,- Sk, - v dobe, keď bol starostom boli vybudované 4 stĺpy na novom stavebnom obvode za minimálne 200.000,- Sk, -si za kosenie ihriska v dobe pol roka, vyfakturoval sumu 80.000,- Sk, - bol načierno napojený na čističku odpadových vôd, a že 7 rokov používal obecnú elektrinu na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA, spol. s r.o., vyslovené na verejnom zasadnutí obecného zastupiteľstva v obci M. zo dňa 21.9.2015. Tieto nepravdivé výroky znamenali značný zásah do ochrany osobnosti pána M. Q.“

Výrokom V. žalobca žiadal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2 500,- Eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom VI. žiadal uložiť žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

13. Podľa čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo dňa 04.11.1950 v znení protokolov (ďalej len Dohovor), každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam. (1.) Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré

stanovuje zákon, a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, na predchádzanie nepokojom alebo zločinnosti, ochranu zdravia alebo morálky, ochranu povesti alebo práv iných, zabránenia úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci. (2.)

14. Podľa čl. 19 ods. 1 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len ústava SR) , každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

15. Podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy SR, sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené. (1) Každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon. (2) Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. (4)

16. Podľa čl. 13 ods. 2 a 4 ústavy SR, medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom. (2) Pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ. (4)

17. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

18. Podľa § 13 ods. 1 a 2 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. (1) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. (2)

19. V posudzovanej veci súd prvej inštancie správne vychádzal z § 11 OZ, ktorý priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti zásahom do osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. K vzniku občianskoprávných sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 OZ musí byť ako predpoklad zodpovednosti splnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo len v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite. Tento zásah musí byť neoprávnený (protiprávny) a musí tu byť zistená existencia príčinnej súvislosti medzi takýmto zásahom objektívne spôsobilým negatívne zasiahnuť do niektorej z hodnôt tvoriacich fyzickú a morálnu integritu fyzickej osoby a na druhej strane medzi vznikom nemajetkovej ujmy spočívajúcej v porušení alebo ohrození chránených osobnostných práv a dotknutím osobnostnej sféry fyzickej osoby. Nenaplnenie ktoréhokoľvek z týchto predpokladov vylučuje možnosť nástupu sankcií podľa § 13 OZ. Neoprávneným zásahom je zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, t.j. s právnym poriadkom. Niektoré zásahy, aj keď sa javia ako odporujúce objektívnemu právu, napriek tomu nemožno posudzovať ako neoprávnené. Podstatou je existencia okolností vylučujúcich neoprávnenosť zásahu. Okolnosti, ktoré majú tieto právne následky, a ktoré vychádzajú z hodnotenia závažnosti, významu a funkcie vzájomne si kolidujúcich porovnávaných záujmov dotknutej fyzickej osoby na jednej strane a zvláštnych verejných záujmov na strane druhej, sú buď obsiahnuté priamo v právnych normách alebo z nich vyplývajú. Pri takomto strete dvoch záujmov sa pomeruje individuálny záujem jednotlivcej fyzickej osoby, do osobnosti ktorej sa zasahuje, s iným - verejným a teda vyšším záujmom, ktorému sa priznáva prednosť.

20. V danom prípade k tvrdenému zásahu do osobnostných práv žalobcu malo dôjsť v žalobe označenými výroky žalovaného na adresu žalobcu, prednesenými dňa 21.9.2015 na zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce M., ktorých vyslovenie žalobca preukazoval zvukovo-obrazovým záznamom z predmetného zasadnutia obecného zastupiteľstva. Žalovaný nepopieral, že by predmetné výroky vyslovil, s výnimkou výroku „si za kosenie ihriska v dobe pol roka, vyfakturoval sumu 80.000,- Sk“, u ktorého v rámci obrany tvrdil, že tento konkrétny výrok nezaznel v uvedenej formulácii, ale v skutočnosti znel „za jedno kosenie, polročné kosenie trávnik zobrať 80 000,-Sk“, pričom pravdivosť tohto tvrdenia

žalovaného sa preukázala vykonaným dôkazom. Takúto nepresnú formuláciu vysloveného výroku samu osebe však odvolací súd nepovažoval za dôvod na zamietnutie žaloby, presné formulovanie povinnosti, ktorá sa má plniť, je totiž na súde samotnom. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na rozsudok NS SR zo dňa 28.09.2010 sp. zn. 5Cdo 254/2009, v ktorom najvyšší súd uviedol, že „požiadavka ustanovenia § 79 ods. 1 vety druhej OSP, aby zo žaloby vyplývalo, čoho sa žalobca domáha, neznamená, že by žalobca bol povinný urobiť súdu návrh na znenie výroku jeho rozsudku. Ak žalobca označil v žalobe presne, určite a zrozumiteľne povinnosť, ktorá má byť žalovanému uložená rozhodnutím súdu alebo spôsob určenia právneho vzťahu, práva alebo právnej skutočnosti, súd nepostupuje v rozpore so zákonom, ak použitím iných slov vyjadrí vo výroku svojho rozhodnutia rovnaké práva a povinnosti, ktorých sa žalobca domáhal. Iba súd rozhoduje o tom, ako bude formulovaný výrok jeho rozhodnutia, prípadným návrhom žalobcu na znenie výroku rozhodnutia pritom nie je viazaný. Pri formulácii výroku súd musí dbať, aby vyjadroval (z obsahového hľadiska) to, čoho sa žalobca žalobou skutočne domáhal.“ Z uvedeného je zrejmé, že nie je vylúčené, aby súd sám preformuloval navrhovaný petit žaloby, keďže takýto postup by v danom prípade neznamenal porušenie zásady ne ultra petitem, ktorá zakazuje súdu prisúdiť viac, alebo niečo iné, než žalobca žiadal (§ 216 CSP), ale jednoducho vyjadruje inými slovami to isté, než čo v skutočnosti žalobca žiadal bez toho, aby do výroku pojal presný citát, ktorým sa nie celkom korektne žalovaný vyjadril. V danom prípade síce odvolací súd nevidel žiadny dôvod nahrádzať slovo „zobral“ výrazom „fakturoval“, ale nemohol dať za pravdu žalovanému, že táto zámena slov v konečnom dôsledku pozmeňuje význam predneseného výroku. Vzhľadom na vyššie uvedené, považujúc za nezávadný postup súdu, ktorým preformuloval presnú citáciu „za jedno kosenie, polročné kosenie trávnikov zobral 80 000,-Sk“ na „si za kosenie ihriska v dobe pol roka, vyfakturoval sumu 80.000,-Sk“ tak, ako to žalobca žiadal, nemohol dať za pravdu výhradám žalovaného v odvolaní, adresovaným tomuto napadnutému výroku.

21. Nebolo teda sporným, že žalovaný v žalobe uvedené výroky vyslovil, tiež to, že ich vyslovil na zasadnutí obecného zastupiteľstva v čase, kedy bol žalovaný starostom obce a výroky smeroval voči žalovanému, ktorý v tom čase nebol verejne ani politicky činný (i keď pôsobil v minulosti ako starosta obce od 30.12.2002 do 26.12.2010) a na tomto zasadnutí sa zúčastnil ako verejnosť. Sporným v konaní bolo, či majú výroky žalovaného reálny skutkový základ a následne ich spôsobilosť zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu.

22. Právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti na jednej strane a sloboda prejavu na strane druhej, chránené článkami 19 a 26 ods. 1 ÚSR, sú ústavné práva, ktoré sa môžu dostať do kolízie. Takýto stret práv sa posudzuje práve pri aplikácii § 11 a nasl. OZ v súvislosti s uplatňovaním občianskoprávnej ochrany osobnosti. Súdy, posudzujúce kolíziu týchto ústavou chránených práv, musia dbať na to, aby s prihliadnutím k okolnostiam konkrétneho prípadu, jednému z týchto práv nebola neodôvodnene daná prednosť pred právom druhým.

23. Pri porušení práva na ochranu osobnosti výrokmi žalovanej strany je potrebné pri skúmaní primeranosti toho-ktorého výroku rozlišovať, či ide o skutkové tvrdenie alebo hodnotiaci úsudok. Kým skutkové tvrdenie sa opiera o fakt ako objektívne existujúcu realitu, ktorej pravdivosť je overiteľná, hodnotiaci úsudok je subjektívnym názorom svojho autora. Pokiaľ ide o skutkové tvrdenie, porušenie práva na ochranu osobnosti môže spôsobiť iba také tvrdenie, ktoré je objektívne spôsobilé privodiť ujmu na cti alebo dobrej povesti osoby v očiach ostatných fyzických osôb, a teda pôsobiť difamačne. Takúto spôsobilosť je potrebné posudzovať jednak podľa použitých výrazov a formulácií, ale zároveň aj podľa celkového dojmu, kedy je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, za ktorých k tvrdeniu došlo. V zásade platí, že oznámenie pravdivej informácie nezasahuje do práva na ochranu osobnosti, pokiaľ tento údaj nie je podaný tak, že skresľuje skutočnosť, či nie je natoľko intímny, že by odporoval právu na ochranu súkromia, či ľudskej dôstojnosti. Z hľadiska pravdivosti skutkových tvrdení nie je nevyhnutné trvať na ich úplnej presnosti, ale je postačujúce, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo pravde, teda stačí, aby pravdivá bola podstatná časť tvrdenia. Na rozdiel od skutkového tvrdenia, hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor svojho autora, ktorý k danému faktovi zaujíma určitý postoj tak, že ho hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti, a to na základe vlastných (subjektívnych) kritérií. Hodnotiaci úsudok nie je možné dokazovať, pretože ide o zaujatie určitého subjektívneho postoja osoby, je však potrebné skúmať, či uvedený výrok má určitý skutkový základ, či je použitá forma jeho vyjadrenia primeraná a či primárnym cieľom kritiky nie je hanobenie danej osoby namiesto toho, aby bol zásah do práva na ochranu osobnosti len nevyhnutným sprievodným javom oprávnenej kritiky. Ochrana výrokov,

ktoré majú charakter hodnotiacich úsudkov, je z hľadiska slobody prejavu intenzívnejšia ako v prípade skutkových tvrdení.

24. Súd skúmal intenzitu tvrdeného porušenia práva na ochranu osobnosti v spojitosti so slobodou prejavu a so zreteľom na požiadavku proporcionality uplatňovania týchto práv. Tvrdený zásah do práva na ochranu osobnosti musí bezprostredne súvisieť s porušením chráneného základného práva, musí ísť teda o zásah neoprávnený, ktorý presiahne svojou intenzitou takú mieru, ktorú v demokratickej spoločnosti už nemožno tolerovať. Nie sú pritom rozhodujúce subjektívne pocity osoby, ktorej sa výroky týkajú, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne v spoločenskom postavení) vnímala aj každá iná fyzická osoba (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/137/2008 zo dňa 18.02.2010).

25. Na základe vykonaného dokazovania odvolací súd ustálil, že všetky v žalobe označené výroky, ktoré žalovaný vyslovil na adresu žalobcu sú svojich charakterom skutkové tvrdenia, keďže ani jednému z výrokov nechýba skutkový základ, poukazujú na konkrétne i keď nepravdivé skutočnosti - udalosti, ku ktorým došlo v období, kedy žalobca zastával funkciu starostu obce. Zároveň všetky tieto výroky majú spôsobilosť pôsobiť difamačne. V žalobe označenými výroky žalovaný obvinil žalobcu z nečestného, resp. protiprávneho konania jednak neoprávneným napojením na čistiareň odpadových vôd a na obecnú elektrinu, t.j. označil ho za „čierneho“ odberateľa (výrokmi „bol načierno napojený na čističku odpadových vôd a 7 rokov používal obecnú elektrinu na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA, spol. s.r.o.“) a jednak nekalým spôsobom sa obohacujúceho na úkor obce tým, že zadával z pozície starostu zákazky vlastnej firme za výrazne pre obec nevýhodných podmienok (ostatné výroky). Vykonané dokazovanie však nepotvrdilo pravdivosť ani jedného z označených výrokov. Žalovaným predložené faktúry a ostatné listinné dôkazy síce nepochybne preukázali, že v čase, kedy zastával žalobca funkciu starostu obce, zadával svojej firme viaceré obecné zákazky, z dokazovania ale nevyplynulo, že by za vykonané práce bola obcou uhrádzaná neprímerane vysoká cena, že by práce neboli vykonané v požadovanej kvalite, že by zákazky žalobca získal zákonom neprípustným spôsobom alebo že by obec za dobu jeho výkonu funkcie starostu obce utrpela zavinením žalobcu finančné alebo iné majetkové straty. Žalobcom predložený zoznam faktúr o prácach, realizovaných pre obec firmou M. Q.-ELMOS, nemožno považovať za relevantný dôkaz pravdivosti vyslovených výrokov, nakoľko preukazuje iba to, že táto firma obci fakturovala vykonané práce, vrátane obdobia pred nástupom žalobcu do funkcie starostu. I keď, ako správne konštatoval už prvoinštančný súd, konal žalobca počas výkonu funkcie neštandardne, keď aj podľa názoru odvolacieho súdu z pohľadu výkonu jeho funkcie sa zadávanie zákaziek vlastnej firme môže dôvodne javiť ako podozrivé, smerujúce k získavaniu neoprávnených výhod a vzbudzujúce pochybnosti o konaní v súlade s dobrými mravmi, táto skutočnosť sama osebe ale nepredstavuje dostatočný podklad na vyslovenie obvinení, ktoré urobil žalovaný a vydával ich za pravdivé tvrdenia. Treba pripomenúť, že žalovaný nedisponuje žiadnym dôkazom, z ktorého by vyplývalo, že žalobca v čase zastávania jeho funkcie starostu konal skutočne spôsobom poškodzujúcim obec ako to verejne vyhlasoval žalovaný. Naopak, všetky skutkové tvrdenia uvádzané žalovaným sa ukázali byť nepravdivé a celkom skresľujúce skutočnosť. To platí rovnako aj pokiaľ ide o výrok týkajúci sa napojenia načierno na čističku odpadových vôd a 7 rokov používania obecnej elektriny na prevádzkovanie spoločnosti LODENICA, spol. s.r.o., ktorých pravdivosť bola rovnako vyvrátená, a žiadna škoda v tejto súvislosti na strane obce preukázaná nebola.

26. Treba pritom vziať do úvahy skutočnosť, že žalovaný v čase vyhlasovania citovaných difamačných výrokov bol už sám niekoľko rokov vo funkcii starostu obce, mal teda prístup ku všetkým potrebným zdrojom informácií o podstatných skutočnostiach týkajúcich sa hospodárenia obce za minulé obdobia, ku ktorým sa na adresu žalobcu vyjadroval, ako aj prístup ku všetkým relevantným podkladom, preto buď si musel byť vedomý nepravdivosti svojich vyjadrení, alebo nevyvinul dostatočné úsilie k overeniu pravdivosti šírených informácií. Pokiaľ žalovaný disponoval aj inými dôkazmi na podporu pravdivosti vyslovených tvrdení (z ktorých prípadná nekalá činnosť bývalého starostu vyplývala), žiadne také v konaní nepredložil a neuniesol tak dôkazné bremeno ohľadom pravdivosti jeho difamačných tvrdení.

27. Žalovaný tak na obecnom zastupiteľstve rozširoval o žalobcovi informácie (tvrdil objektívne fakty), ktoré nemal overené a vydával ich za pravdivé, čo na záver zasadnutia výslovne prízvukoval. Ide o také infomácie, ktoré vykresľujú žalobcu ako nedôveryhodnú a nečestnú osobu, obohacujúcu sa na úkor obce, osobu, ktorá svojvoľne a nehospodárne nakladala s obecným majetkom prostredníctvom uzatvárania zmlúv s vlastnou firmou, plytvala peniazmi obce, a ktorá zneužívala funkciu starostu na

okrádanie občanov. Pri posudzovaní limitov slobody prejavu pritom všeobecne platí, že čím závažnejšie je obvinenie kritizovanej osoby, tým pevnejší skutkový základ musí toto obvinenie mať (por. rozsudok NS SR, sp. zn. 2 Cdo 80/2015).

28. Odvolací súd vzal do úvahy aj ostatné okolnosti, za akých došlo k vysloveniu výrokov. Takto zohľadnil tiež to, že žalobca nemal možnosť proti útokom žalovaného účinne sa brániť. Žalovaný neudelil žalobcovi slovo, aby mohol objasniť tvrdené fakty, prípadne doložiť podklady na vyvrátenie nepravdivých tvrdení a podobne. Predsedajúci môže udeliť ktorémukoľvek obyvateľovi obce slovo na rokovaní obecného zastupiteľstva. Odvolací súd vypočutím nahrávky dospel k záveru, že žalovaný takúto možnosť žalobcovi ani v jednom prípade neposkytol a reagovať na vyslovené skutkové tvrdenia žalobcovi neumožnil. Pokiaľ potom žalobca vykrikoval z publika „prestaň klamať!..“, „kedy sa vyspovedáš z tých klamstiev.“, „jak môžeš takto šáliť...“, „klameš až sa hory zelenajú...“, „nehanbíš sa...“, „úroveň je klamať...“, „tak aspoň neklam...“, „keby si aspoň nekecal...“ bola to jediná reakcia, ktorú pri nemožnosti podať vlastné vyjadrenie, mohol žalobca prítomný na zasadnutí ako verejnosť urobiť, aby poprel nepravdivé tvrdenia žalovaného, a nejde podľa názoru odvolacieho súdu o žiadnu provokáciu ale obranu a prejav bezmocnosti. Odvolací súd posudzujúc správanie oboch strán sporu v kontexte celkovej atmosféry zasadnutia predmetného obecného zastupiteľstva preto vyhodnotil tieto poznámky a výkriky žalobcu, smerujúce na žalovaného vyslovene ako reakciu žalobcu na očierňovanie, proti ktorému sa nemohol účinne brániť. Napriek tomu odvolací súd musel pri rozhodovaní zohľadniť aj to, že niektorými poznámkami vyslovenými na tomto zasadnutí žalobca sám prispel k celkovej útočnej atmosfére zasadnutia, keďže boli tiež kritické a útočné vo vzťahu k žalovanému (napr. „lebo tu by sa mohli ľudia dozvedieť, že pán starosta mal záujem o podvod aj ešte s ďalšími kumpánmi a nevyšlo to..“, „už sa zrejme videli ako sa budú rozťahovať na Lodenici“), preto vzal do úvahy aj určitý (avšak nepomerne nižší) podiel viny na strane žalobcu, pričom bral ale do úvahy, že smerovali voči starostovi, teda osobe verejne činnej, ktorá musela strpieť väčšiu mieru kritiky ako bežný občan. Výroky žalobcu na adresu žalovaného pritom nemožno dávať na roveň s výrokmi vyslovenými žalovaným voči žalobcovi a navyše treba ich vnímať ako odpoveď na útoky žalovaného. Odvolací súd sa preto nestotožnil s názorom prvoinštančného súdu, že za konfrontačnú atmosféru, v ktorej duchu sa nieslo celé obecné zasadnutie zodpovedal žalobca, keď podľa názoru odvolacieho súdu to bolo práve naopak.

29. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalovaného, že z jeho strany nešlo o prekročenie rámca prípustnej kritiky hospodárenia obce. Rozdiel medzi neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti a kritikou je nutné vidieť v pravdivosti, objektívnosti prejavu a v celi, ktorý sa ním sleduje (por. uznesenie NS ČR sp. zn. 28Cdo 1524/2002). Tu odvolací súd pripomína, že šírenie pravdivých informácií z verejnej sféry má prednosť pred právom na ochranu osobnosti. V danom prípade sa výroky síce dotýkali obdobia, kedy žalobca pôsobil ako starosta obce a vzťahovali sa na výkon jeho funkcie, avšak žalovaný v tomto konaní nepreukázal pravdivosť ani jedného tvrdenia, ktoré sú predmetom žalobného návrhu. Navyše nepravdivé informácie boli vyslovené na adresu žalobcu až niekoľko rokov po skončení jeho mandátu. Treba dať za pravdu žalobcovi, že v danom prípade namiesto vecného vysporiadania sa s problémom u žalovaného stálo v popredí očiernenie žalobcu, pričom tu nemohlo ísť ani o súčasť politického boja, pretože žalobca bol politicky neaktívny už niekoľko rokov. Odvolací súd preto vyhodnotil konanie žalovaného ako motivované dominantne túžbou poškodiť difamovanú osobu, keďže predostierané informácie neoveril a poskytol ich bezohľadne bez toho, aby sa staral, či sú ozaj pravdivé.

30. Odvolací súd po zvážení obsahu vyššie označených výrokov žalovaného, ako aj miery akceptovateľnosti v rámci zvolených výrazov a s prihliadnutím na všetky súvislosti a okolnosti, za ktorých žalovaný uvedené výrazy použil, dospel k záveru, že všetky sú vzhľadom na ich difamačný obsah spôsobilé zásahu do osobnostných práv žalobcu. Podľa názoru súdu zásah do osobnostných práv žalobcu zo strany žalovaného bol už neprípustný a nestal sa primeraným spôsobom.

31. Ak aj žalovaný mal pochybnosti o transparentnosti hospodárenia žalobcu v čase výkonu jeho mandátu starostu, bolo jeho povinnosťou poskytnúť verejnosti informácie takým spôsobom, aby nedošlo k zásahu do osobnostných práv inej osoby, čo ale neurobil. Ak mal výhrady voči spôsobu nakladania s obecným majetkom žalobcom ako starostom, mal riešiť prípadné pochybnosti v tom období, kedy problémy boli aktuálne, kedy navyše bol poslancom mestského zastupiteľstva. Odvolací súd tiež pripomína, že v prípade zadávania zákaziek obce tak nerobí starosta osobne, ale obec, ktorá rozhoduje prostredníctvom obecného zastupiteľstva, preto rozhodnutia prijímané žalobcom v čase zastávania funkcie starostu neboli jeho osobnými rozhodnutiami. „Majetkovoprávne úkony, o ktorých

prislúcha rozhodovať obecnému zastupiteľstvu, sú pre obec záväzné len v prípade predchádzajúceho kladného rozhodnutia tohto zastupiteľstva. Bez takéhoto rozhodnutia starosta obce nemôže v uvedených prípadoch urobiť platný právny úkon za obec“ (por. uzn. NS SR sp. zn. 5Obdo/44/2018).

32. Odvolací súd po aplikovaní na danú vec testu okolností prejavu a testu proporcionality, zodpovedaním otázok kto, o kom, čo, kedy, kde a ako vyslovil, napokon dospel k záveru, že verejné prezentovanie nepreukázaných skutkových tvrdení o osobe žalobcu vo vzťahu k obdobiu zastávania mandátu starostu, spôsobom a za okolností akým bolo urobené, nepriaznivo zasiahlo do občianskej bezúhonnosti, cti a vážnosti žalobcu v spoločnosti, a bolo spôsobilé ohroziť tak jeho podnikateľské aktivity ako aj pôsobenie žalobcu vo verejnom živote obce. Výroky prednášané na zasadnutí žalovaným ako starostom, teda osobou, ktorej názor má vyššiu váhu než názor bežného občana a do istej miery ho treba považovať za mienkotvorný (aj s ohľadom na skutočnosť, že u neho možno dôvodne predpokladať, že sa vyjadruje k otázkam obecným so znalosťou veci) boli vyslovené za prítomnosti občanov obce a nepochybne tak boli spôsobilé negatívne ovplyvniť názory obyvateľov obce na žalobcu a zároveň boli spôsobilé ďalej sa voľne rozširovať. Žalobca v spore uvádzal, že takéto výroky žalovaného neboli ojedinelé, netýkali sa len tohto jediného zasadnutia, ale žalovaný ich vyslovoval na jeho adresu sústavne na verejných zasadnutiach, ktoré tvrdenie súd považoval za nesporné, keďže zo strany žalovaného ani popreté neboli. Odvolací súd preto prihliadol aj na dĺžku trvania zásahu, ktorý nebol uskutočnený jednorazovo iba na tomto konkrétnom zasadnutí, ale išlo o opakované diskreditačné vyhlásenia žalovaného na adresu žalobcu pred verejnosťou. Trestné oznámenia, ktoré žalobca na žalovaného podával, boli políciou odmietnuté, nakoľko svoje očierňujúce výroky žalovaný nikdy nepojal do zápisnice, preto žalobca nemal o nich dôkazy a nezostávalo mu iné, než podať na súde žalobu o ochranu osobnosti.

33. Vychádzajúc zo všetkých uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru o dôvodnosti nároku žalobcu, ale len v priznanom rozsahu a za použitia ust. § 387 ods. 1 CSP napadnuté vyhovujúce výroky I. a II. potvrdil ako vecne správne, a zároveň za použitia ust. § 388 CSP zmenil zamietajúci III. výrok tak, že žalobe vyhovel aj vo zvyšku v časti vyslovenia, že žalovaný neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu aj ostatnými výrokmi, ktoré predniesol na zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce M. na adresu žalobcu dňa 21.09.2015. Rovnako súd žalobe vyhovel aj v tej časti, ktorou sa domáhal ospravedlnenia za vyslovené výroky, toto však iba dvomi z troch požadovaných spôsobov a síce jednak na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva Obce M. a jednak v najbližšom vydaní časopisu Šintavský spravodaj.

34. Pokiaľ ide o tretí spôsob ospravedlnenia, ktorého sa žalobca domáhal a síce ospravedlnenie prostredníctvom internetového spravodaja SereďOnline, odvolací súd musel dať za pravdu žalovanému, ktorý v súvislosti s uložením takejto povinnosti argumentoval nevykonateľnosťou takéhoto petitu z dôvodu, že nie je vydavateľom tohto internetového portálu a nie je preto spôsobilý splniť prípadnú súdom uloženú povinnosť pre nedostatok svojich rozhodovacích a technických podmienok. Táto výhrada však neobstojí vo vzťahu k časopisu Šintavský spravodaj, ktorý je informačným občasníkom, vydávaným Obcou M., zverejňuje záležitosti týkajúce sa obce vrátane príspevkov čitateľov a občanov, pričom ospravedlnenie, ktoré je predmetom tohto sporu sa nepochybne týka obecných záležitostí a zároveň obecných funkcionárov. Pokiaľ ide o SereďOnline, u tohto média ide o nezávislé súkromné internetové noviny, preto žalovaný nemá možnosť zabezpečiť požadované ospravedlnenie, z uvedeného dôvodu bol zamietajúci výrok III. v tejto časti potvrdený ako vecne správny.

35. Rovnako odvolací súd potvrdil aj tú časť výroku III, ktorou okresný súd zamietol žalobu v časti požadovanej nemajetkovej ujmy v peniazoch. Odvolací súd túto žalobu považoval zhodne so súdom prvej inštancie za nedôvodnú. Zásah nemal príliš širokú publicitu, čo ubralo na jeho intenzitu a v danom prípade postačuje ospravedlnenie žalovaného. K zásahu došlo iba relatívne v obmedzenom okruhu osôb (obyvatelia obce) a nie vo vzťahu k širokej verejnosti. I keď v súčasnosti sú nahrávky verejne dostupné neobmedzenému počtu ľudí, avšak tu ide o problémy výlučne regionálneho a nie celospoločenského charakteru. Otázky komunálnej politiky sa v zásade dotýkajú obmedzeného počtu osôb a tak záujem o jej sledovanosť je v podstate limitovaný hranicami príslušnej obce, maximálne regiónu. Niet preto rozumného dôvodu predpokladať, že by priebeh zasadnutí obecného zastupiteľstva obce M. mimo obyvateľov obce sledovala široká verejnosť v štáte a už vôbec nie v zahraničí. Súd môže priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch iba vtedy, ak je dokazovaním preukázané, že osobná ujma je spojená so zvlášť citeľným znížením a sťažiením postavenia žalobcu v kruhu, kde sa pohybuje (por. uznesenie NS

SR sp. zn. 2 Cdo/269/2009), o aký prípad tu však nešlo, keď toto žalobca nepreukázal, pričom zároveň súd zohľadnil aj vzájomné útočné poznámky žalobcu samotného voči žalovanému.

36. Vzhľadom k zmene odvolaním napadnutého rozhodnutia bolo potrebné rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov celého konania, teda prvoinštančného aj odvolacieho, o ktorých súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1, 2 CSP. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci (§ 255 CSP), ktorú súd aplikoval aj na tento prípad. Vychádzajúc z výsledku sporu bolo treba ustáliť, že žalobca bol plne úspešný v časti, v ktorej súd vyslovil, že došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu v žalobe označenými výrokmi, naopak žalovaný bol plne úspešný v časti, v ktorej súd zamietol žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a napokon ani jeden z nich nebol plne úspešný pokiaľ ide o žalobu v časti požadujúcej ospravedlnenie, keďže tu žalobcovi bolo vyhovené len čiastočne. Pri takomto výsledku sporu, vzhľadom na pomer úspechu každej zo strán, kedy ani jedna nemala v konaní plný úspech a presný pomer úspechu žalobcu (ktorého možno považovať za o málo úspešnejšieho než žalovaného), je iba ťažko vyčísliteľný, preto odvolací súd dospel k záveru, že je namieste rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

37. Senát krajského súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).